

# VỀ TIỀM NĂNG SẢN PHẨM VĂN HÓA - DU LỊCH HÀ NỘI

ĐẶNG THỊ HỒNG HẠNH\*

**T**rong sự nghiệp đổi mới hiện nay Đảng và Nhà nước ta chú trọng đến sự gắn kết chặt chẽ giữa phát triển kinh tế và văn hóa, coi văn hóa là nền tảng tinh thần, vừa là mục tiêu vừa là động lực thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội, làm cho văn hóa thấm sâu vào mọi lĩnh vực của đời sống. Cho nên, du lịch tham gia tích cực vào phát triển văn hóa xã hội, du lịch là sứ giả của hòa bình, hữu nghị và hợp tác giữa các quốc gia, các dân tộc. Một trong hướng quan trọng phát triển du lịch là phải phát triển sản phẩm văn hóa coi văn hóa là động lực phát triển du lịch. Sản phẩm văn hóa không chỉ xem xét như động lực của sự phát triển mà còn là nguồn lực để phát triển du lịch và là động lực để phát triển kinh tế xã hội trước xu thế toàn cầu hoá và khu vực hoá.

Hà Nội giữ vững vị trí là một trong hai trung tâm du lịch lớn nhất cả nước. Ngành du lịch Hà Nội đã triển khai các chương trình du lịch đa dạng, phong phú trong phạm vi toàn quốc và vươn ra các vùng lãnh thổ cùng nhiều quốc gia trên thế giới, đóng góp vào sự phát triển của

các địa phương khác.

Thủ đô Hà Nội là thủ đô “ngàn năm văn hiến”, nơi kết tinh hội tụ những giá trị văn hóa của dân tộc, nơi gìn giữ một kho tàng di sản văn hóa vật thể và phi vật thể hết sức phong phú. Trong gần 1000 năm phát triển, Hà Nội luôn là trung tâm văn hóa của cả nước, hệ thống di sản tập trung với mật độ cao, trên địa bàn Thủ đô hiện có gần 1800 di tích lịch sử - văn hóa - cách mạng (2 di sản/1km<sup>2</sup>) như Chùa Một Cột, chùa Kim Liên, chùa Trần Quốc, chùa Láng, đền Quán Thánh, đền Hai Bà Trưng, khu Văn Miếu Quốc Tử Giám, Khuê Văn Các, hồ Hoàn Kiếm, hồ Tây, Cột cờ, Nhà sàn Chủ tịch Hồ Chí Minh... Hội làng, lễ hội truyền thống trong đó có rất nhiều hội có trò chơi, trò diễn dân gian đặc sắc. Hà Nội nổi tiếng từ xưa là nơi tập trung nhiều nghề thủ công tinh xảo với những nghệ nhân và thợ tài hoa. Ngày nay, đến Hà Nội, du khách có thể tham quan các nghề đặc sắc như: làm tranh dân gian (tranh Hàng Trống), gốm sứ Bát Tràng, nghề làm giấy dó lụa, dệt tơ lụa ở Bưởi, nghề thêu ở Yên Thái, nghề đúc

---

\* Ths. Đặng Thị Hồng Hạnh, Viện Nghiên cứu phát triển KT - XH Hà Nội

đồng Ngũ Xá, nghề trạm khảm, trang trí đồ gỗ Vân Hà, nghề trạm bạc, khảm trai, làm sơn mài, mây tre... có 117 bảo tàng các loại, trong đó 51 bảo tàng đã có kho bảo quản và nhà trưng bày cố định... (Số liệu thống kê của Hà Nội cũ).

Hà Nội có bề dày lịch sử hình thành và phát triển, với tài nguyên tự nhiên và nhân văn phong phú, đa dạng và quý tụ nhiều danh lam thắng cảnh nổi tiếng từ nhiều năm nay đã trở thành một trong những điểm du lịch hấp dẫn được UNESCO công nhận là thành phố vì hòa bình, đang trên đà phát triển, năng động đã được quảng bá rộng rãi hơn trong khu vực và thế giới. Vị thế du lịch Thủ đô được đề cao, Hà Nội liên tục được bình chọn là Thành phố du lịch hấp dẫn, điểm đến an toàn hàng đầu khu vực châu Á. Với những lợi thế về môi trường văn hóa xã hội, tự nhiên cùng những giá trị truyền thống lâu đời, Hà Nội có nhiều điều kiện để phát triển du lịch. Song việc khai thác đúng hướng các tiềm năng văn hóa du lịch dồi dào, biến tiềm năng thành sản phẩm văn hóa du lịch để thu hút khách du lịch luôn là vấn đề mang tính thời sự, đòi hỏi nhiều nỗ lực đánh giá, tìm hiểu và phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan, ban ngành và của cả người dân Hà Nội.

Du lịch hiện nay đã trở thành sự lựa chọn của nhiều quốc gia trên thế giới bởi tính hấp dẫn và mang lại hiệu quả cao về kinh tế xã hội, làm cho cơ cấu các ngành kinh tế chuyển dịch có lợi, tạo thêm công ăn việc làm đối với người dân bản địa, ngoài ra du lịch còn được xem là cầu nối

hiệu quả nhất, quảng bá tốt nhất tới mọi quốc gia trên thế giới về hình ảnh của quốc gia mình.

Ở Việt Nam chiến lược phát triển du lịch giai đoạn 2001-2010 đã giúp cho ngành du lịch có những chuyển biến tích cực, chúng ta đã xác định rõ du lịch là ngành kinh tế mũi nhọn trên cơ sở khai thác hiệu quả các lợi thế về điều kiện tự nhiên, sinh thái, truyền thống văn hóa lịch sử và huy động tối đa nguồn lực trong nước, tranh thủ hợp tác, đầu tư của nước ngoài, từng bước đưa Việt Nam trở thành trung tâm du lịch của khu vực và phần đầu sau năm 2010 du lịch Việt Nam được xếp vào nhóm quốc gia có ngành du lịch phát triển trong khu vực.

Trong chiến lược phát triển ngành du lịch đã đưa ra nhiều giải pháp, trong đó có giải pháp đa dạng hóa các sản phẩm du lịch, mỗi vùng miền, địa phương chủ động trong việc lựa chọn và xây dựng những sản phẩm đặc trưng, tạo "thương hiệu" trong hoạt động du lịch. Còn đối với Hà Nội thì Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố Hà Nội lần thứ XIV đã xác định: "trong những năm tới phải phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế trọng điểm của Thủ đô". Chương trình phát triển du lịch Hà Nội giai đoạn 2007-2015 cũng đã đưa ra 5 quan điểm, 10 nhiệm vụ, 3 chương trình và các chỉ tiêu chủ yếu phát triển du lịch đến năm 2015. Trong đó có nhiệm vụ quan trọng về đa dạng hóa các sản phẩm du lịch và chất lượng sản phẩm dịch vụ, đa dạng hoá các loại hình và các hoạt động du lịch./.